

intézet igazgatója (Estók Bertalan) és tanárai közül a még élők, valamint a többnyire szintén tanárrá szakosodott egykori növendékek bizonyára számos adatot szolgáltathattak volna erről az intézményről, amelynek irattári anyaga részben Nyíregyházán, részben Hajdúböszörményben megtalálható. Tanári szakdolgozat is jelent meg Nyíregyházán e témáról. Reméljük, egy újabb kiadás majd pótolja a könyv e hiányosságát, legalább egy oldalt szentelve e mindössze egy évtizedet megélt, de a mai magyar északkéleti megyék görögkatolikus értelmisége jelentős részét felnevelt intézménynek.

E kiegészítéseket hozzáfűzve, befejezésül megismételjük: hézagpótló munka ez a görögkatolikus egyháztörténet; majdani bővítése, illetve továbbfolytatása vezérfonalul szolgálhat a magyar görögkatolikus egyháztörténet oktatásához és további kutatásához.

Dr. Molnár Nándor

Petényi Károly: „...Ich liebte die Liebe...“ Alcím: Aurelius Augustinus und die Moderne. Himberg/Wien, 1982.

A szerző Szent Ágoston élete és tanítása nyomán foglalkozik a modern ember néhány fő vallási problémájával. Szándéka túlmutat azon, hogy csak egyes olvasóknak nyújtson eligazítást. Különböző összejövelekre is anyagot kíván adni. Ifjúsági, női és férfi egyesületeket, karitász-üléseket és hasonló összejöveleket tartott szem előtt.

A műből megismerjük Ágoston eltévelyedéseit, de egyben azokat a gondviselés-szerű élményeket is, amelyek hozzájárultak megtéréséhez. Így rámutat arra, hogy Ágoston fiatal korában meleg barátság fűzte egykori iskolatársához, s a fiatalember halála rendkívül mély hatással volt rá. Az egyik legfinomabb női léleknek, Ágoston édesanyjának életpéldája, konvertiták drámai pálfordulása, találkozása Szent Ambrussal, mindezek hozzájárultak nagy döntéséhez, és ezek nagyon érdekessé teszik a művet. Olyan, mint egy lélektani regény.

Ágoston írásaiból a Vallomások a fő forrás. Ez ma csukott könyv intelligens híveink nagy többsége számára is. A szerző számtalan idézetet át megismerteti a mai emberrel a világirodalomnak ezt a remekművét.

Szentünk életútjával kapcsolatban tárgyalja a nemi erkölcs időszerű kérdéseit. A Hittani Kongregáció nyilatkozata nyomán rámutat azokra az eszközökre, amelyeket a tisztaság erényének megőrzésére az Egyház mindig ajánlott és ma is ajánl. Ezek napjainkban még szükségesebbek, mint valaha. Ilyenek az érzelmek megfigyelmezése, éberség, a bűnre vezető alkalmak kerülése. A mértékletesség, az egészséges elfoglaltság, a buzgó ima, a bűnbánat szentségének és az Oltáriszentségnek gyakori vétele is mind ide tartoznak. Ehhez járul még a Szent Szűz tisztelete és a feltekintés a szentek példájára.

Ezek az irányelvek nem újak, de égető időszerűségük mindjárt nyilvánvalóvá válik, mielőtt a jó házasság feltételeire gondolunk. Ahhoz a jelenben is szükséges a tisztaság nyújtotta lelki szabadság. Csak ezen az alapon nyugvó családban találják meg a gyermekek igazi otthonukat, a nő méltóságát és a férfi emberhez méltó fegyelmét. A tapasztalat azt mutatja, hogy ennek biztosítására, ha szükséges is, de édeskevés az, amit a részlettudományok, a biológia, pszichológia és az orvostudomány nyújtanak. Az orvosság ma is ott van, ahol a szenvedélyes Ágoston tüneményes életének forrására talált, a rómaiakhoz írt levél tizenharmadik fejezetében. A kinyilatkoztatásnak az a nagy értelme, de egyben ígérete is, meghallgatása esetében megmenti a családot, ezen keresztül a társadalmat és a jövőt is. Könyvünk nagyon időszerűen ebbe az irányba mutat.

Kerny Géza